

NORSK LOVTIDEND

Avd. II Regionale og lokale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 4. mai 2021 kl. 15.20

PDF-versjon 17. desember 2021

25.11.2019 nr. 2318

Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem, Stavanger kommune, Rogaland

Hjemmel: Fastsatt av Stavanger kommunestyre 25. november 2019 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2a annet ledd.

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å sikre at pasienten¹ får nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, jf. pasient- og brukerrettsloven § 2-1e, jf. § 2-1a, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2a, jf. § 3-1.

Formålet med forskriften er videre følgende:

- a. å fastsette kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem.
- b. å fastsette kriterier for å bli satt på venteliste til langtidsopphold i sykehjem.
- c. å regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter som venter på langtidsopphold i sykehjem.

¹ Leses som «bruker» der det passer.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder personer som kommunen har ansvar for å yte tjenester til etter helse- og omsorgstjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven.

I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2a, 2. ledd gjelder kommunens plikt til å gi forskrift om langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. I Stavanger vil dette gjelde langtidsopphold i sykehjem, herunder spesialavdelinger. Aldershjem og bofelleskap omfattes ikke.

§ 3. Definisjoner

Langtidsopphold i sykehjem: Opphold uten sluttdato der pasientens helsetilstand og behov for helse- og omsorgstjenester gjør det lite sannsynlig at pasienten vil få behov for et lavere omsorgsnivå.

Venteliste for langtidsopphold i sykehjem: Kommunens oversikt over pasienter som har fått vedtak om at de oppfyller vilkårene for langtidsopphold i sykehjem, men som med forsvarlig hjelp kan ha et annet tjenestetilbud i påvente av langtidsoppholdet i sykehjem.

§ 4. Fritt valg av sykehjem

Pasienter som får vedtak om langtidsopphold i sykehjem i Stavanger kommune, har fritt valg av sykehjem. Fritt valg av sykehjem gjelder ordinært langtidsopphold, jf. § 6, og skjermet enhet, og det gis anledning til å sette opp tre prioriterte ønsker. Kommunen tilstreber å oppfylle ønskene så langt det er mulig ved tildeling, jf. også denne bestemmelsens tredje ledd.

Fritt valg av sykehjem for skjermet enhet gjelder blant de sykehjemmene som har slik enhet. Fritt valg av sykehjem gjelder ikke de øvrige spesialavdelingene/-enhetene.

Pasient som har fått tildelt langtidsopphold i sykehjem i Stavanger kommune, kan når som helst søke om bytte av sykehjem innenfor rammer nevnt i denne bestemmelsens første ledd.

§ 5. Samboergaranti

Ektefeller, samboere eller registrerte partnere som begge oppfyller vilkårene for langtidsopphold

Ektefeller, samboere og registrerte partnere som begge oppfyller vilkårene for og har fått tildelt langtidsopphold i sykehjem, skal prioriteres til plass i samme sykehjem dersom de begge ønsker det og de individuelle helse- og omsorgsfaglige behovene deres tilsier det, jf. § 4, 1. ledd.

Ektefeller, samboere eller registrerte partnere hvor den ene oppfyller vilkårene for langtidsopphold, mens den andre ikke oppfyller vilkårene for plass i sykehjem

Ektefelle, samboer eller registrert partner til pasient som har fått tildelt langtidsopphold i sykehjem, skal få tilbud om korttidsopphold i pasientens rom eller i sykehjemmets gjesterom dersom de begge ønsker det, pasienten har kort forventet levetid, og det er forsvarlig.

§ 6. Kriterier for rett til langtidsopphold i sykehjem

Pasient har rett til langtidsopphold i sykehjem dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Vurdering av pasientens rett til langtidsopphold i sykehjem skal skje i samarbeid med pasienten. Vurderingen skal også skje i samarbeid med pårørende dersom pasienten ønsker det eller det ellers følger av lov og forskrift.

Behovet for medisinsk behandling og/eller sykepleie må være av så omfattende karakter at det er behov for langvarig heldøgns pleie og omsorg i institusjon. Kommunen foretar en samlet vurdering av pasientens situasjon, bl.a. i forhold til (i uprioritert rekkefølge):

- evne til egenomsorg,
- sammensatt sykdomsbilde,
- hyppige innleggelser i spesialisthelsetjenesten,
- kognitiv svikt og langtkommet demens,
- ernæring,
- legemiddelhåndtering,
- fallrisiko,
- psykisk helse,
- sosial isolasjon,
- personlig hygiene,
- toalettbesøk, og
- forflytning.

Aktuelle forhold som skal være vurdert før langtidsplass i sykehjem innvilges:

- a. pasientens ønske,
- b. pasientens alder (langtidsplass i sykehjem er som hovedregel kun aktuelt for pasienter over 67 år),
- c. boforhold og tilpasning av bolig, ev. skal alternativt botilbud være vurdert iht. pasientens fysiske, psykiske eller sosiale situasjon,
- d. tilrettelegging av hjelp i hjemmet, f.eks. hverdagsrehabilitering, hjemmesykepleie og/eller hjemmehjelp,
- e. korttids-/vekselopphold i sykehjem,
- f. sosiale støttetiltak, f.eks. dagsenter,
- g. trygghetsskapende tiltak og velferdsteknologi, og
- h. familiesituasjon og nettverk skal være kartlagt.

§ 7. Tilleggskriterier for skjermet enhet

I tillegg til kriteriene i § 6, gjelder følgende for skjermet enhet:

- a. pasienten skal ha en demensdiagnose eller demenslignende atferd,
- b. pasientens behov for miljøterapeutisk tilrettelegging skal være større enn behovet for pleie,
- c. pasienten har behov for skjerming på en tilrettelagt avdeling/enhet, og
- d. pasienten har stort behov for forutsigbarhet og stabilitet i hverdagen.

Skjermet enhet kan også være aktuell for pasient som i tillegg til ovennevnte kriterier, har behov for tett oppfølging pga. vandring og/eller uro.

§ 8. Tilleggskriterier for forsterket skjermet enhet

I tillegg til kriteriene i § 6 og § 7, gjelder følgende for forsterket skjermet enhet:

- a. pasienten må være utredet av spesialisthelsetjenesten, ev. i samarbeid med kommunens kompetansesenter på demens,
- b. pasienten må ha alvorlige atferdsforstyrrelser pga. demens eller demenslignende atferd, og
- c. atferdsforstyrrelsene må være av så omfattende karakter at pasienten ikke kan ivaretas på en vanlig skjermet enhet/avdeling.

Forsterket skjermet enhet kan også være aktuell for pasient som i tillegg til ovennevnte kriterier, er utagerende på en slik måte at han eller hun er til fare for seg selv eller andre, eller vedvarende urolig og/eller støyende.

§ 9. Tilleggskriterier for avdeling for yngre personer med demens

I tillegg til kriteriene i § 6 og § 7, gjelder følgende for avdeling for yngre personer med demens:

- a. pasienten må være under 67 år ved innleggelse,
- b. pasienten må være utredet av spesialisthelsetjenesten, og
- c. pasienten må ha behov for og fysisk kapasitet til å delta i ulike aktiviteter.

Øvre aldersgrense for opphold i avdelingen er 70 år.

§ 10. Tilleggskriterier for rusavdeling

I tillegg til kriteriene i § 6, gjelder følgende for rusavdeling:

- a. pasienten har og/eller har hatt et betydelig rusmisbruk,

- b. pasienten har atferd som følge av langvarig rusmisbruk som medfører vansker med å ivaretas i en vanlig sykehjemsavdeling,
- c. pasienten har behov for den spesialkompetanse på rus og miljøterapi som foreligger i rusavdelingen,
- d. pasienten har mangelfull boevne pga. langvarig rusmisbruk, og
- e. pasienten har ikke alvorlig psykisk sykdom eller aktiv psykose.

§ 11. Tilleggsriterier for langtidsplasser palliasjon

I tillegg til kriteriene i § 6, gjelder følgende for langtidsplasser palliasjon:

- a. pasienten har en uheldelig sykdom, og all kurativ (aktiv) behandling er avsluttet,
- b. pasienten har behov for lindrende behandling (palliasjon) ut over det som kan gis i ordinære sykehjemsavdelinger, og
- c. pasienten har kort forventet levetid (inntil 6 måneder).

§ 12. Rett til å bli satt på venteliste

Pasient som oppfyller kriteriene for langtidsplass i sykehjem, men som med forsvarlig hjelp kan ha et annet tjenestetilbud i påvente av langtidsoppholdet, skal få tilbud om å settes på venteliste dersom det på det tidspunkt ikke er ledig sykehjemsplass.

Kommunen skal vurdere pasientens behov for tjenester i mellomtiden, og tilby nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester i påvente av langtidsplass.

Ved ledig langtidsplass skal pasient på ventelisten med størst hjelpebehov prioriteres. Hjelpebehovet avgjøres etter en samlet vurdering med utgangspunkt i bestemmelsene i § 4–§ 11.

§ 13. Saksbehandling og klage

Kommunen skal fatte vedtak om innvilgelse eller avslag på søknad om langtidsopphold i sykehjem.

For pasient som oppfyller kriteriene for langtidsplass i sykehjem, men som med forsvarlig hjelp kan ha et annet tjenestetilbud i påvente av langtidsoppholdet, skal kommunen fatte vedtak om at vedkommende settes på venteliste. Kommunen skal fatte vedtak om nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester i mellomtiden.

Vedtak etter denne bestemmelsen kan påklages til Fylkesmannen i Rogaland med hjemmel i pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2.

De ordinære saksbehandlingsreglene i pasient- og brukerrettighetsloven og forvaltningsloven gjelder.

§ 14. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2020.